

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dato:
Kontor: Kommunal sundhed
J.nr.: 2006-1421-102
Sagsbeh.: MU
Fil-navn: spm107

Besvarelse af spørgsmål nr. 107 (alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 13. november 2006.

Spørgsmål 107:

"Ministeren bedes kommentere vedlagte artikel fra Ritzau den 8. november 2006 "Sodavand øger risiko for kræft".

Svar:

Jeg har til brug for min besvarelse bedt Sundhedsstyrelsen om en udtalelse.

"Sundhedsstyrelsen kan oplyse, at Ritzau-artiklen af 8. november 2006 tager udgangspunkt i en ny svensk undersøgelse, der er publiceret i et velrenommeret videnskabeligt amerikansk ernæringstidsskrift. Undersøgelsen har kortlagt ernæringsindtag og andre livsstilsfaktorer hos knap 78.000 mennesker og fulgt dem i godt 7 år. Man fandt, at personer med stort indtag af tilsat sukker, sodavand og saftvand (2 eller flere sodavand pr. dag), sødede frugtsupper eller frugtgrød havde øget risiko for udvikling af bugspytkirtelkræft i en størrelsesorden 1,5 til 1,9 i forhold til personer med lavt indtag. Der blev i undersøgelsen justeret for andre livsstilsfaktorer. Indtagelsen af store mængder sukker øger blodsukkerniveauet og insulinudskillelsen fra bugspytkirtlen. Mekanismen for kræftudvikling antages at være, at et højt blodsukker har en direkte toksisk effekt på bugspytkirtelcellerne og en høj blodkoncentration af insulin kan stimulere vækst i kirtelcellerne. Sådanne effekter er set i tidligere studier.

Undersøgelsen er gennemført af erfarne forskere og dens design og data-behandling vurderes at være af god kvalitet ligesom resultaterne virker overbevisende, selvom en enkeltstående undersøgelse med en let forøget risiko ikke kan tages til indtægt for en sikker årsagsvirkningssammenhæng. Der anbefales fra forskernes side yderligere forskning inden for emnet.

Når det er interessant at se på udviklingen af bugspytkirtelkræft, skyldes det, at man ved vældig lidt om årsagerne til denne kræftform, udover at tobak har en betydning. Samtidig er prognosen for overlevelsen dårlig med kun halvdelen af de nydiagnosticerede i live efter ½ år og ca. 5% i live efter 5 år. I Danmark er ca. 850 nye personer årligt i kontakt med sygehuset med diagnosen bugspytkirtelkræft, et tal der må antages at svare til antallet af nyopståede tilfælde af sygdommen. Tallet har udvist en marginal stigning gennem de sidste 10 år.

Udover at højt sukkerindtag kan være forbundet med øget risiko for udvikling af kræft i bugspytkirtlen, er der studier, der tyder på en mulig sammenhæng med udvikling af tyktarmskræft. Der er kun begrænset dokumentation for andre mulige sammenhænge.”

”Sammenfattende har den svenske undersøgelse tilvejebragt ny viden, der tyder på en mulig sammenhæng mellem høj sukkerindtagelse og udvikling af kræft i bugspytkirtlen. Herudover er højt sukkerindtag forbundet med en række andre sundhedsskadelige effekter, bl.a. caries og risiko for udvikling af overvægt og næringsstofudtynding af kosten. Specielt vurderes flydende sukker (herunder sodavand) at bidrage til børns høje sukkerindtag, der for størstedelens vedkommende langt overskrider det anbefalede.”

Jeg kan henholde mig til Sundhedsstyrelsens udtalelse.